

جمهوری اسلامی ایران
مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیت

شماره: ۸۹/ف/۳۱۴
تاریخ: ۱۳۸۹/۴/۸
پست: صلوات

حضرت آیت الله جنتی «امتبرکاته»
دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه چهارصد و هشتاد و ششم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۹/۴/۵ مشتمل بر ادامه بررسی یک لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

هستور: ادامه رسیدگی به لایحه مجازات اسلامی.

ماده ۶۵۱، بند ج: شکستن ستون فقرات که درمان ...

۵۸۷

﴿سئوال ۱﴾ ذیل بند مذکور مخالف فرمایش حضرت امام خمینی «ره» (تحریر الوسیله، ج ۲، ص ۵۵۷ یا ص ۵۲۸ کتاب الدیات، القول فی الجنایه علی الاطراف، المقصد الاول فی دیات الاعضاء، خاتمه، الفرع الثانی) می‌باشد. توضیح اینکه مستفاد از ذیل بند (ج) آن است که در مواردی که شکستن ستون فقرات موجب عوارضی مانند عدم کنترل ادرار و غائط گردد سه دیه ثابت می‌باشد. ولی مستفاد از ذیل فرمایش حضرت امام خمینی «ره» در فرع دوم خاتمه (ولو ضرب غیر عجانیه فلم یملکهما فالظاهر الدیه) ثبوت دیه واحد می‌باشد.

۲- در فرض شکستن ستون فقرات و عدم کنترل یکی از ادرار یا غائط مستفاد از بند مذکور ثبوت دو دیه می‌باشد ولی مستفاد از کلام حضرت امام خمینی «ره»: «تصالح است: ولو لم یملک احدهما فیحتمل الحکومه والدیه و الاحوط التصالح» (مصدر سابق)

ده ۶۵۱، بند «ه»: شکستن ستون فقرات که موجب فلج ...

﴿سئوال ۱﴾ از بین نرفتن توان راه رفتن در فرض فلج و بی‌حس شدن پاها مشکل و چه بسا غیر معقول می‌باشد و بر فرض معقولیت تقیید مذکور (ولی توان راه رفتن از بین نرود) خلاف اطلاق فرمایش حضرت امام خمینی «ره» (تحریر الوسیله، ج ۲، ص ۵۵۲ یا ص ۵۲۳، کتاب الدیات، القول فی الجنایه علی الاطراف، المقصد الاول: فی دیات الاعضاء، الثانی عشر: الظهور، مسئله ۵) می‌باشد. و تقیید مذکور در قانون سابق مجازات اسلامی و کلمات علماء نیز موجود نیست.

ماده ۶۵۱، تبصره ۲: جنایتی که سبب خمیدگی ...

﴿سئوال ۱﴾ حکم به ارش در فرض درمان بدون عیب، مخالف فرمایش حضرت امام خمینی «ره» (مصدر سابق، مسئله ۳) است و نظر ایشان ثبوت صد دینار یعنی یک‌دهم دیه می‌باشد نه ارش.

توضیح این مطلب لازم است که مسئله سوم ادامه مسئله اول و دوم در این باب بوده و در واقع از فروعات دو مسئله قبل در تحریر الوسیله می‌باشد و در نتیجه شامل فرض کسر و غیر کسر می‌گردد.

شماره: ۸۹/ف/۳۱۴
تاریخ: ۱۳۸۹/۴/۸
پوست: صلوات

ماده ۶۵۴: از بین بردن دو کپل به نحوی که ...

﴿اللهم﴾ مستفاد از فرمایش حضرت امام خمینی «ره» (تحریر الوسیله، ج ۲، ص ۵۶۴ یا ص ۵۲۴، کتاب الدیات، المقصد الثانی: فی الجنایه علی المتافع، الثامن فی ذهاب الصوت، مسئله ۴ و ص ۵۶۷ یا ص ۵۳۷، المقصد الثالث: فی الشجاج و الجراح، مسئله ۹) آن است که ارش در ارت شک در اصل حکم و شبهه حکمیه شروع است نه در شبهه موضوعیه، ولی حکم به ارش در ذیل این ماده، در فرض شبهه موضوعیه می باشد، و قهراً مخالف فرمایش حضرت امام خمینی «ره» است.

ماده ۶۵۵: شکستن استخوان دنبالچه ...

﴿اللهم﴾ ۱- اضافه شدن دیه کامل به ارش - در فرضی که شکسته شدن استخوان دنبالچه موجب عدم کنترل مدفوع گردد- خلاف فرمایش حضرت امام خمینی «ره» می باشد (تحریر الوسیله، ج ۲، ص ۵۵۷ یا ص ۵۲۸، کتاب الدیات، القول فی الجنایه علی الاطراف، المقصد الاول فی دیات الاعضاء خاتمه، الفرع الاول) و ایشان تنها حکم به ثبوت دیه نموده اند.
۲- اضافه شدن ارش عدم ضبط با دیه ارش شکستن استخوان دنبالچه خلاف ذیل فرمایش حضرت امام خمینی «ره» در ذیل فرع اول خاتمه می باشد و ایشان تنها فتوا به ثبوت حکومت (ارش) نموده اند.

ماده ۶۵۶: هر گاه صدمه ای که به حد فاصل ...

﴿اللهم﴾ مستفاد از فرمایش حضرت امام خمینی «ره» (مصدر سابق، صدر فرع دوم) ثبوت دیه کامل می باشد نه ثبوت دو دیه. توضیح اینکه در این جلسه تا پایان این ماده بحث شد.

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سید حسن طاهری خرم آبادی
رئیس مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان